

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

I półrocze
2016

Podkarpacki Bank Spółdzielczy

SPIS TREŚCI

WŁADZE PBS

1. RADA NADZORCZA	3
2. ZARZĄD	4
1. PODSTAWOWE TRENDY W GOSPODARCE.....	6
2. SYTUACJA W SEKTORZE BANKOWYM W I PÓŁROCZU 2016 ROKU.....	7
1. GŁÓWNE POZYCJE AKTYWÓW BANKU (W TYS. ZŁ).....	9
2. GŁÓWNE POZYCJE PASYWÓW BANKU (W TYS. ZŁ).....	10
3. WYBRANE ELEMENTY RACHUNKU WYNIKÓW (W TYS. ZŁ)	11
4. KOSZTY DZIAŁANIA BANKU I AMORTYZACJA (W TYS. ZŁ)	12
5. FUNDUSZE WŁASNE BANKU	13
6. SPRAWY CZŁONKOWSKIE	16
7. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU R/R	16
8. BAZA DEPOZYTOWA.....	16
9. PORTFEL KREDYTOWY	17
OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROŹEŃ I RYZYKA, KTÓRE ZDANIEM BANKU SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO ZDOLNOŚCI WYWIĄZYWANIA SIĘ ZE ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z WYEMITOWANYCH DŁUŻNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	21
1. RYZYKA MAKROEKONOMICZNE	21
2. RYZYKA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z PROWADZONĄ PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCIĄ	22
1. ORGANIZACJA I SIEĆ PLACÓWEK	32
2. NAKŁADY NA INWESTYCJE I REMONTY	33
3. NAKŁADY NA CELE INFORMATYCZNE	33
4. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA I PUBLIC RELATIONS.....	33
5. ZMIANY W OFERCIE PRODUKTOWEJ BANKU	34
6. DZIAŁANIA SPRZEDAŻOWE.....	35
7. DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU WALUTOWYM ORAZ INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	35
PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ	38

WŁADZE

1. RADA NADZORCZA

Zgromadzenie Przedstawicieli na mocy Uchwały Nr 8/2014 z dnia 28 marca 2014 r. dokonało wyboru nowej Rady na lata 2014 -2018.

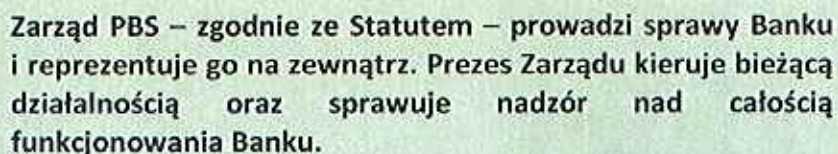
Skład Rady Nadzorczej Podkarpackiego Banku Spółdzielczego na dzień 30.06.2016 r.

	Pełniona funkcja
Szałankiewicz Tadeusz	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Schmidt Wojciech	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Dziadosz Edyta	Sekretarz Rady Nadzorczej
Sawczuk Elżbieta	Członek Rady Nadzorczej
Bieda Mieczysław	Członek Rady Nadzorczej
Łobodziński Stanisław	Członek Rady Nadzorczej
Mazur Antoni	Członek Rady Nadzorczej
Pietryka Wiesław	Członek Rady Nadzorczej
Włodyka Jan	Członek Rady Nadzorczej

WŁADZE

2. ZARZĄD

Zarząd PBS – zgodnie ze Statutem – prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz sprawuje nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

Na dzień 30.06.2016 r. w skład Zarządu PBS wchodził:

Lesław Wojtas

Prezes Zarządu, który funkcję tę sprawuje od 21.01.1994 roku

Wojciech Błaż

Wiceprezes Zarządu, który funkcję tę sprawuje od 19.03.2002 roku

Janusz Matusz

Wiceprezes Zarządu, który funkcję tę sprawuje od 01.08.2012 roku

Monika Krawczyk

Członek Zarządu, który funkcję tę sprawuje od 01.06.2016 roku

Aktualnie, w związku z przejściem na emeryturę, rezygnację z pełnionej funkcji złożył dotychczasowy Prezes Zarządu Pan Lesław Wojtas. Z dniem 19.09.2016 r. Rada Nadzorcza Podkarpackiego Banku Spółdzielczego powierzyła obowiązki Prezesa Zarządu Pani Monice Krawczyk, pełniącej funkcję Członka Zarządu ds. finansowych. Obecny skład Zarządu przedstawia się następująco:

Monika Krawczyk

p.o. Prezes Zarządu

Wojciech Błaż

Wiceprezes Zarządu

Janusz Matusz

Wiceprezes Zarządu

ZEWNĘTRZNE WARUNKI DZIAŁANIA

1. Podstawowe trendy w gospodarce

1.1. PKB

Tempo wzrostu PKB w I kwartale 2016 r. znacznie wyhamowało. Produkt krajowy brutto (PKB) wyrównany sezonowo obniżył się realnie o 0,1% w porównaniu z poprzednim kwartałem, kiedy odnotowano wysoki wzrost i był wyższy niż przed rokiem o 2,6%. Na spowolnienie wzrostu gospodarczego wpłynęło kilka elementów, między innymi mniejsza sprzedaż detaliczna, produkcja przemysłowa oraz prawdopodobnie niższa dynamika inwestycji.

W przyszłych kwartałach br. wzrost gospodarczy powinien być wspierany przez silny popyt zewnętrzny, gdzie tempo wzrostu gospodarczego w strefie euro jest dość duże oraz wyższą konsumpcją, której sprzyja solidny wzrost dochodów z pracy oraz nowe zasiłki na dzieci. Największa niepewność może dotyczyć wzrostu inwestycji. W sumie można się spodziewać, że wzrost PKB przyspieszy w kolejnych kwartałach i średnio w tym roku wyniesie nieco poniżej 3,5%.

1.2. Stopa bezrobocia

Początek roku 2016 był okresem istotnej poprawy na rynku pracy. Zarówno stopa bezrobocia, jak i liczba zarejestrowanych bezrobotnych w ciągu roku była niższa niż w analogicznych miesiącach 2015 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec czerwca 2016 r. ukształtowała się na poziomie 8,8%, wobec 10,2% w czerwcu 2015 r. Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła w czerwcu 155,5 tys. osób i była o 5 proc. niższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku. W czerwcu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 5,3 proc. wyższe niż przed rokiem.

1.3. Inflacja

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik inflacji konsumentów w czerwcu 2016 r. ukształtował się na poziomie minus 0,8% w ujęciu rok do roku. Główny wpływ na zmianę wskaźnika CPI¹ w czerwcu 2016 r. (w relacji do maja br.) miał wzrost cen transportu (o 1,6%) oraz cen żywności (o 1,1%), a także spadek cen odzieży i obuwia (o 0,6%).

1.4. Podstawowe stopy procentowe

Rada Polityki Pieniężnej pozostawiła na czerwcowym posiedzeniu decyzyjnym stopy procentowe bez zmian. Decyzja ta nie była zaskoczeniem dla ekonomistów, większość z nich spodziewa się stabilizacji stóp na obecnych poziomach. Według oceny Rady obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki w strefie zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować makroekonomiczną równowagę. Główna stopa procentowa, tzw. referencyjna wynosi 1,50%, stopa lombardowa 2,50%, stopa depozytowa 0,50%, a stopa redyskonta weksli 1,75%.

Od czerwca br. nowym prezesem NBP został Adam Glapiński.

1

CPI - wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (*ang. consumer price index*).

1.5. Waluty

W czerwcu br. średni kurs EUR/PLN, jak i USD/PLN ukształtowały się na zbliżonym poziomie do maja br. (odpowiednio 4,41 zł i 3,91 zł, wobec 4,41 zł i 3,90 zł w poprzednim miesiącu). Utrzymaniu dość wysokiego kursu złotego wobec głównych walut sprzyjały przede wszystkim wyniki referendum, które zostały opublikowane 24 czerwca 2016 r. wskazują one na to, iż większość głosujących Brytyjczyków opowiedziała się za opuszczeniem Unii Europejskiej. Decyzja ta jest źródłem silnych zawirowań na rynkach finansowych, które odzwierciedlają ryzyko pogorszenia koniunktury gospodarczej w Europie.

1.6. Wskaźnik koniunktury bankowej PENGAB

W czerwcu 2016 r. miał miejsce spadek wartości głównego wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym tj. PENGAB o 4,7 pkt. w porównaniu do maja 2016 r. i osiągnął poziom 18,2 pkt. (rok temu wartość wskaźnika wyniosła 20,7 pkt.). Zmiana jest spowodowana spadkiem zarówno indeksu ocen, jak i indeksu wyprzedzającego. W drugim kwartale br. odnotowano spadek dynamiki popytu na kredyty, zarówno w grupie klientów indywidualnych, jak i przedsiębiorców. Popyt na depozyty w obu grupach klientów utrzymał się na stabilnym poziomie.

2. Sytuacja w sektorze bankowym w I półroczu 2016 roku

W ostatnich latach, pomimo wahań koniunktury gospodarczej, odnotowano systematyczny rozwój sektora bankowego w Polsce, który był widoczny zarówno w dynamice akcji kredytowej, pozyskiwania środków oraz wyników finansowych. Na koniec czerwca 2016 r. podstawowe dane finansowe wskazują na stabilizację tempa rozwoju sektora. Rekordowo niski poziom stóp procentowych NBP na początku 2016 r. nie wpłynął negatywnie na tempo pozyskiwania środków, a dynamika wolumenu kredytów stymulowana była dodatkowo utrzymującą się dobrą koniunkturą gospodarczą. W efekcie, na koniec czerwca 2016 r. suma bilansowa sektora bankowego wzrosła o 5,4% r/r, poziom depozytów sektora niefinansowego wzrósł o 11% r/r, zaś poziom kredytów o 5,5% r/r.

Również wyniki finansowe sektora uzyskiwane w 2016 r. były optymistyczne. Zysk netto sektora bankowego wyniósł w I półroczu br. 8,0 mld zł (wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 1,2% r/r). Cały sektor spółdzielczy osiągnął wynik na poziomie 355,4 mln zł, tj. był o 8,9 mln zł niższy niż przed rokiem. Banki komercyjne osiągnęły wynik na poziomie 7,5 mld zł, który był wyższy niż przed rokiem o 1% r/r. Dane wskazują zatem, iż pozytywny wpływ na wynik finansowy sektora bankowego miały m.in. wynik z działalności bankowej, który był wyższy o 9,9% r/r, wynik z tytułu odsetek, który był wyższy o 8,7% r/r oraz wynik z działalności operacyjnej, który był wyższy o 6,3% r/r.

SYTUACJA FINANSOWA BANKU

Suma bilansowa PBS na koniec czerwca 2016 r. wyniosła 2 884,8 mln zł i w porównaniu do stanu na 31.12.2015 r. była wyższa o 76,2 mln zł, tj. o 2,71%.

1. Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 12.2015	Dynamika 06.2016/ 12.2015
I.	Kasa, operacje z Banku Centralnym	48 081	64 217	121 133	56 916	188,63%
II.	Należności od sektora finansowego	251 955	258 732	308 938	50 206	119,40%
III.	Należności od sektora niefinansowego	1 753 179	1 623 387	1 575 913	-47 474	97,08%
IV.	Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	90 297	75 311	62 331	-12 980	82,76%
V.	Dłużne papiery wartościowe	400 797	510 024	549 460	39 436	107,73%
VI.	Papiery wartościowe z prawem do kapitału	26 685	76 558	75 141	-1 417	98,15%
VII.	Akcje i udziały w innych jednostkach	17 182	12 446	59 321	46 875	476,63%
VIII.	Rzeczowe aktywa trwałe	44 808	57 758	54 812	-2 946	94,90%
IX.	Wartości niematerialne i prawne	7 269	59 276	58 282	-994	98,32%
X.	Inne aktywa	32 488	70 862	19 441	-51 421	27,44%
	RAZEM aktywa netto	2 672 741	2 808 571	2 884 772	76 201	102,71%

Po stronie aktywów największą pozycję (54,63%) stanowią należności od sektora niefinansowego, które na dzień 30.06.2016 r. wyniosły 1 575,9 mln zł. Kolejna co do wielkości grupa to dłużne papiery wartościowe (19,05%). Należności od sektora finansowego w kwocie 308,9 mln zł stanowiły na koniec czerwca 2016 roku 10,71% aktywów i wzrosły o 1,5 pp. w odniesieniu do grudnia 2015 r., natomiast należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych (2,16%) zmniejszyły swój udział w strukturze aktywów o 0,52 pp.

Po stronie aktywów największy wzrost (o 56,9 mln zł) odnotowała pozycja kasa, operacje w Banku Centralnym, osiągając wartość 121,1 mln zł oraz należności od sektora finansowego (o

50,2 mln zł). Portfel posiadanych akcji i udziałów zwiększył się w porównaniu do grudnia ubiegłego roku o 46,9 mln zł, tj. o 376,6%. Dotyczyło to głównie zaangażowań w spółki zależne Banku w związku z przeprowadzoną „transakcją znakową”.

Zwiększenie odnotowały również dłużne papiery wartościowe (o 39,4 mln zł, tj. 7,73%), kształtując się na koniec czerwca br. na poziomie 549,5 mln zł.

Według stanu na 30.06.2016 r. rzeczowy majątek trwały wyniósł 54,8 mln zł i w porównaniu do grudnia 2015 roku zmniejszył się o 2,9 mln zł, tj. o 5,1%.

Wartości niematerialne i prawne netto ukształtowały się na poziomie 58,3 mln zł (spadek o 0,99 mln zł).

Największy spadek zanotowały inne aktywa (spadek o 51,4 mln zł, tj. o 72,56%). Zmniejszeniu uległy również należności od sektora niefinansowego, plasując się na poziomie niższym o 47,5 mln zł w porównaniu do końca grudnia 2015 r. Było to rezultatem spowalniającej akcji kredytowej w obszarze kredytów udzielonym przedsiębiorstwom. Zmniejszenie odnotowały również należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych (spadek o 13,0 mln zł, tj. 17,24%).

2. Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 12.2015	Dynamika 06.2016/ 12.2015
I.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	21	21	21	0	-
II.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 791	3 794	2 576	-1 218	67,90%
III.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	2 187 269	2 311 216	2 317 900	6 684	100,29%
IV.	Zobowiązania wobec sektora Instytucji rządowych i samorządowych	190 675	158 836	211 022	52 186	132,86%
V.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	100 944	100 942	100 912	-30	99,97%
VI.	Kapitały własne oraz zobowiązania podporządkowane	124 952	173 016	124 239	-48 777	71,81%
VII.	Rezerwy	1 858	8 552	5 748	-2 804	67,21%
VIII.	Inne pasywa	62 026	101 090	118 604	17 514	117,33%
IX.	Wynik z lat ubiegłych	0	-577	-557	20	-96,53%
X.	Wynik finansowy netto	3 205	-48 319	4 307	52 626	-
	RAZEM pasywa	2 672 741	2 808 571	2 884 772	76 201	102,71%

Po stronie pasywów Banku największy wzrost w porównaniu do końca grudnia 2015 r. odnotowano w pozycji zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych (o 52,2 mln zł) oraz innych pasywów (wzrost o 17,5 mln zł). Zobowiązania wobec sektora niefinansowego zwiększyły się w odniesieniu do grudnia 2015 roku o 6,7 mln zł. Według stanu na 30.06.2016 r. stanowiły one 80,35% sumy bilansowej Banku.

Na wielkość zobowiązań wobec sektora niefinansowego główny wpływ miał poziom depozytów pozyskanych od osób prywatnych, które w odniesieniu do grudnia 2015 roku zwiększyły się o 34,2 mln zł.

Kapitały własne Banku ukształtowały się na poziomie 124,2 mln zł i w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2015 r. były niższe o 48,8 mln zł.

Podkarpacki Bank Spółdzielczy na koniec czerwca 2016 r. osiągnął zysk brutto w wysokości 5,4 mln zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 1,1 mln zł, wynik finansowy netto Banku wyniósł 4,3 mln zł. W porównaniu do czerwca 2015 roku, zarówno zysk brutto, jak i zysk netto osiągnęły wielkości wyższe odpowiednio o 0,2 mln zł oraz 1,1 mln zł.

3. Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 06.2015	Dynamika 06.2016/ 06.2015
Wynik z tytułu odsetek	38 122	35 974	-2 148	94,37%
Wynik z tytułu prowizji	7 527	8 653	1 126	114,96%
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	52	62	10	119,23%
Wynik na operacjach finansowych	0	30	30	-
Wynik z pozycji wymiany	1 642	1 561	-81	95,07%
Wynik z działalności bankowej	47 343	46 280	-1 063	97,75%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	477	2 311	1 834	484,49%
Koszty działania Banku i amortyzacja	38 529	38 917	388	101,01%
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	4 172	4 316	144	103,45%
Wynik brutto	5 119	5 358	239	104,67%
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	1 914	1 051	-863	54,91%
Wynik netto	3 205	4 307	1 102	134,38%

Wynik odsetkowy Banku za I półrocze 2016 r. wyniósł 36 mln zł i był niższy od uzyskanego w analogicznym okresie roku ubiegłego o 2 mln zł, tj. o 5,63%. Przychody odsetkowe ukształtowały się na poziomie niższym o 6,7 mln zł, tj. o 11,56%, natomiast koszty odsetkowe obniżyły się o 4,6 mln zł, tj. o 22,78%. Na spadek przychodów z tytułu odsetek największy wpływ miało zmniejszenie przychodów odsetkowych od sektora niefinansowego (spadek o 6,1 mln zł), co było konsekwencją przede wszystkim niższego niż przed rokiem średniego poziomu należności tej grupy klientów. Niższa dynamika kosztów odsetkowych r/r była przede wszystkim efektem obniżenia się kosztów odsetkowych sektora niefinansowego o 4,4 mln zł.

Wynik z tytułu prowizji ukształtował się na poziomie 8,7 mln zł, wyższym niż w roku poprzednim o 14,96%, tj. o 1,1 mln zł. Łączne przychody z tytułu opłat i prowizji wyniosły 11,7 mln zł i były o 4,32% niższe niż przed rokiem, natomiast koszty z tytułu prowizji ukształtowały się na poziomie 3 mln zł i w porównaniu do czerwca 2015 r. były niższe o 35,26%.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 1,6 mln zł i był niższy r/r o 81 tys. zł (tj. o 4,93%), co było w głównej mierze efektem niższych wolumenów transakcji. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej na dzień 30.06.2016 r. wyniósł 2,3 mln zł i w porównaniu do wielkości odnotowanej w 2015 r. był wyższy o 1,8 mln zł.

Na koniec czerwca 2016 r. koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 38,9 mln zł i w porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 0,39 mln zł, tj. o 1,01%, na co wpływ miał wyższy niż przed rokiem poziom odpisów amortyzacyjnych.

Różnica wartości rezerw na 30.06.2016 r. wyniosła 4,3 mln zł i w odniesieniu do wartości uzyskanej na koniec czerwca 2015 r. uległa zwiększeniu o 0,14 mln zł.

Poniesione przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy koszty działania wraz z amortyzacją w podziale na poszczególne grupy przedstawia poniższa tabela.

4. Koszty działania Banku i amortyzacja (w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016/ 06.2015	Dynamika 06.2016/ 06.2015
Koszty działania Banku, z tego:	34 631	34 304	-327	99,06%
Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami	19 745	19 343	-402	97,96%
Koszty rzeczowe	12 188	11 993	-195	98,40%
Podatki i opłaty	388	576	188	148,45%
Koszty związane z BFG i KNF	2 310	2 392	82	103,55%
Amortyzacja	3 898	4 613	715	118,34%
Koszty działania Banku z amortyzacją	38 529	38 917	388	101,01%

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (49,7%) oraz koszty rzeczowe (30,82%). Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wartość 19,3 mln zł i w porównaniu do poniesionych w analogicznym okresie roku ubiegłego były niższe o 0,4 mln zł, tj. o 2,04%, co jest wyrazem rozpoczętego procesu restrukturyzacji zatrudnienia.

Koszty rzeczowe na dzień 30.06.2016 r. wyniosły 12 mln zł i zmniejszyły się r/r o 0,2 mln zł. W I półroczu 2016 r. koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego osiągnęły poziom 2,1 mln zł i były wyższe od kwoty poniesionej w roku poprzednim o 87,7 tys. zł, natomiast wpłaty na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF) wyniosły 293 tys. zł i były wyższe r/r o 14 tys. zł. Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 4,6 mln zł i w porównaniu do czerwca 2015 roku były wyższe o 0,72 mln zł, tj. o 18,34%.

Na dzień 30.06.2016 r. odnotowano przyrost kosztów ogółem na skutek m.in. zwiększenia amortyzacji (wzrost o 715 tys. zł) oraz kosztów poniesionych z tytułu podatków i opłat (wzrost o 188 tys. zł) oraz kosztów związanych z BFG oraz KNF (wzrost o 82 tys. zł).

Rozpoczęty proces optymalizacji kosztowej, przede wszystkim w obszarze kosztów utrzymania i eksploatacji budynków, kosztów marketingowych oraz z obszaru teleinformatycznego, przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa świadczonych usług, ma zapewnić począwszy od bieżącego roku ograniczenie poziomu kosztów. Rezultatem powyższych działań ma być stopniowa poprawa wskaźnika C/l. Bank dąży do uzyskania docelowo parametrów w tym zakresie zbliżonych do średniej sektora bankowości.

Ograniczenie kosztów działania jest jednym z głównych celów realizowanego przez Bank Programu postępowania naprawczego na lata 2016-2020.

5. Fundusze własne Banku

Według stanu na 30.06.2016 r. fundusze własne Banku ukształtowały się na poziomie 118 mln zł i zwiększyły się w porównaniu do końca grudnia 2015 r. o 8,7 mln zł.

Poszczególne pozycje funduszy własnych wg wymagań CRD IV/CRR przedstawiono w poniższej tabeli (w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 12.2015	Dynamika 06.2016/ 12.2015
Kapitał TIER I, w tym:	113 466	33 929	42 596	8 667	125,54%
Kapitał podstawowy TIER I, w tym:	100 956	33 929	42 596	8 667	125,54%
Fundusz rezerwowy (zasobowy)	101 149	52 232	52 252	20	100,04%
Fundusz ogólnego ryzyka	1 295	1 295	1 295	0	100,00%
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym TIER I podlegających zasadzie praw nabytych	9 898	9 346	8 705	- 641	93,14%
Fundusz udziałowy	9 898	9 346	8 705	- 641	93,14%
Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	444	444	444	0	100,00%
<i>Korekta okresu przejściowego funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych</i>	- 266	- 266	-177	89	66,54%
<i>Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I, w tym:</i>	11 564	48 024	48 277	253	100,53%
Pomniejszenie WNP w okresie przejściowym (PB Art. 171a ust.3.)	7 269	48 024	48 277	253	100,53%
Niezrealizowane straty/zyski z instrumentów kapitałowych	(-) 4 296	18 902	28 354	9 452	150,00%
Kapitał dodatkowy TIER I, w tym:	12 510	0	0	0	-
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym TIER I podlegających zasadzie praw nabytych (Obligacje długoterminowe)	25 000	25 000	25 000	0	100,00%
Wartość zamortyzowana (dzienna amortyzacja liniowa)	12 490	13 749	14 995	1 246	109,06%
Pomniejszenie WNP w okresie przejściowym (PB Art. 171a ust. 3)	0	11 251	10 005	- 1 246	88,93%
Kapitał TIER II, w tym:	75 405	75 405	75 405	0	100%
Pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	0	0	0	0	-
Inne pozycje bilansu zaliczone w poczet funduszy własnych (obligacje długoterminowe)	74 407	74 407	74 407	0	100%
Obligacje serii PBS1021	23 000	23 000	23 000	0	100%
Obligacje serii PBS1024	11 504	11 504	11 504	0	100%
Obligacje serii PBS0523	25 000	25 000	25 000	0	100%
Obligacje serii PBS0225	8 280	8 280	8 280	0	100%
Obligacje serii PBS0222	4 000	4 000	4 000	0	100%
Obligacje serii PBS0325	2 623	2 623	2 623	0	100%
Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego	998	998	998	0	100%
Fundusze własne	188 871	109 334	118 001	8 667	107,93%
Całkowity wymóg kapitałowy	141 970	137 396	130 195	- 7 201	94,76%

Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	5,69%	1,98%	2,62%	0,64 pp.	-
Współczynnik kapitału TIER I	6,39%	1,98%	2,62%	0,64 pp.	-
Łączny współczynnik kapitałowy	10,64%	6,37%	7,25%	0,88 pp.	-

Całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 130,2 mln zł i był niższy w porównaniu do grudnia 2015 roku o 7,2 mln zł, co było przede wszystkim konsekwencją zmniejszenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Łączny współczynnik kapitałowy na dzień 30.06.2016 r. ukształtował się na poziomie 7,25%, tj. wyższym od uzyskanego na koniec grudnia 2015 r. o 0,88 pp.

Przedstawione powyżej parametry kapitałowe Banku zostały wyliczone z uwzględnieniem zaleceń UKNF dot. dokonanej przez Bank „transakcji znakowej”, w wyniku czego nastąpiła zmiana kwalifikacji umowy leasingu z operacyjnego na finansowy, co miało istotny wpływ na zwiększenie wartości niematerialnych i prawnych, które w wartości netto stanowią pozycję pomniejszającą wartość kapitałów podstawowych Banku.

Uzyskane na koniec czerwca br. wskaźniki kapitałowe nie spełniały norm w zakresie wymaganego minimum regulacyjnego, przy czym powyższe jest spowodowane ustaleniami przeprowadzonej w okresie od 14.03.2016 r. do 12.04.2016 r. inspekcji problemowej przez pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Bank zrealizował zalecenie UKNF dotyczące zmiany sposobu ujęcia tzw. „transakcji znakowej”, tj. transakcji wniesienia aportem praw do znaków towarowych Banku, do spółki Carmine Investments Sp. z o.o. SKA, a następnie sprzedaży przez tę spółkę nabytych praw spółce PBS IP Sp. z o.o., w wyniku czego spółka PBS IP Sp. z o.o. zawarła z Bankiem umowę leasingu operacyjnego wartości niematerialnych i prawnych nr 1/2015 z dnia 30 października 2015 roku. Umowa ta stosownie do zaleceń UKNF została zaklasyfikowana jako leasing finansowy w sposób powodujący obciążenie funduszy własnych Banku.

W ślad za stanowiskiem renomowanej firmy audytorskiej KPMG Advisory Sp. z o.o. Sp.k. w celu wyeliminowania skutków uznania umowy leasingu zawartej w związku z tzw. transakcją znakową, jako leasingu finansowego, tj. celem poprawy jakości współczynników kapitałowych, w dniu 22 września 2016 roku został zawarty aneks do umowy leasingu operacyjnego wartości niematerialnych i prawnych, na podstawie którego umowa leasingu została przekształcona w umowę dzierżawy praw autorskich i praw własności przemysłowej do znaków towarowych Banku, na czas nieoznaczony. Zgodnie z posiadaną opinią nie kwalifikuje to tej umowy jako leasingu finansowego.

Po zawarciu wyżej opisanego, aneksu łączny współczynnik kapitałowy, w odniesieniu do danych finansowych na dzień 31.08.2016 roku wyniósłby 9,80%, spełniając wymogi w zakresie funduszy własnych określonych w art. 92 ust. 1 lit. b i c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Odbudowa funduszy własnych Banku oraz poprawa sytuacji w obszarze adekwatności jest jednym z głównych celów realizowanego przez Bank Programu postępowania naprawczego na lata 2016-2020. Program zakłada uzyskanie do upływu okresu realizacji programu regulacyjnych wskaźników adekwatności kapitałowej, z uwzględnieniem buforów kapitałowych i wymagań nadzorczych.

6. Sprawy członkowskie

Na dzień 30.06.2016 r. liczba członków Podkarpackiego Banku Spółdzielczego wynosiła 11 377.

	06.2015 r.	06.2016 r.
Fundusz udziałowy:	22 883 380 zł	22 459 200 zł
w tym f. udziałowy osób prawnych	14 726 020 zł	14 011 180 zł
Średnia kwota udziału przypadająca na 1 Członka PBS (osoby fiz.)	723,75 zł	750,67 zł
Średnia kwota udziału przypadająca na 1 osobę prawną	117 808,16 zł	113 912,03 zł

7. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe Banku r/r

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016-06.2015
I.	Wskaźniki rentowności (zysk brutto/przychody ogółem)	5,83%	5,82%	-0,01 pp.
II.	Zwrot na aktywach ROA – netto	0,24%	0,30%	0,06 pp.
III.	Zwrot na kapitale ROE – netto	5,75%	12,47%	6,72 pp.
IV.	Wskaźnik poziomu kosztów (koszty ogółem/przychody ogółem)	94,17%	94,18%	0,01pp.
V.	Wskaźnik C/I	81,38%	80,09%	-1,29 pp.
VI.	Jakość portfela kredytowego	10,68%	21,92%	11,24 pp.

8. Baza depozytowa

Według stanu na 30.06.2016 r. wartość zobowiązań wobec sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych wyniosła 2 524,4 mln zł i w porównaniu do końca grudnia 2015 r. zwiększyła się o 58,8 mln zł.

Głównym źródłem finansowania działalności operacyjnej Banku są środki pozyskane od osób prywatnych. Na koniec czerwca 2016 r. wyniosły one 1 787,5 mln zł i stanowiły 70,8% zobowiązań ogółem Banku (bez odsetek i pozostałych zobowiązań).

Zobowiązania ogółem Banku (w tys. zł)

lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 12.2015	Dynamika 06.2016/ 12.2015
I.	Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 804	3 796	2 594	-1 202	68,34%
II.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, w tym:	2 175 873	2 303 005	2 310 862	7 857	100,34%
1.	Zobowiązania wobec przedsiębiorstw państwowych i spółek	8 821	2 686	3 139	453	116,87%
2.	Zobowiązania wobec przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	307 027	361 139	331 756	-29 383	91,86%
3.	Zobowiązania wobec przedsiębiorców indywidualnych	68 606	86 440	77 775	-8 665	89,98%
4.	Zobowiązania wobec rolników indywidualnych	38 686	45 697	48 598	2 901	106,35%
5.	Zobowiązania wobec osób prywatnych	1 697 702	1 753 353	1 787 518	34 165	101,95%
6.	Zobowiązania wobec instytucji niekomercyjnych	55 031	53 690	62 076	8 386	115,62%
III.	Zobowiązania wobec sektora Instytucji rządowych i samorządowych	190 604	158 821	210 910	52 089	132,80%
	RAZEM (I+II+III)	2 368 281	2 465 622	2 524 366	58 744	102,38%

Depozyty i inne zobowiązania wobec sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych na koniec czerwca 2016 roku wyniosły 2 521,8 mln zł i w odniesieniu do grudnia 2015 roku zwiększyły się o 60 mln zł, tj. o 2,44%.

Działania podejmowane przez Bank w 2016 r., m.in. w aspekcie ograniczania dużych ekspozycji, spowodowały spadek portfela kredytowego, który na dzień 30.06.2016 roku wyniósł 1 716,2 mln zł (spadek o 61,9 mln zł w odniesieniu do grudnia 2015 r.).

Kredyty i inne należności brutto Banku według grup klientów z wyłączeniem środków na rachunkach nostro oraz lokat (w tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	Zmiana 06.2016- 12.2015	Dynamika 06.2016/ 12.2015
I.	Należności od sektora finansowego	45 068	37 896	41 408	3 512	109,27%
II.	Należności od sektora niefinansowego	1 756 517	1 664 814	1 612 441	-52 373	96,85%
1.	Należności od przedsiębiorstw i spółek państwowych	9 359	8 298	7 882	-416	94,99%
2.	Należności od sektora przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	1 063 132	961 102	901 229	-59 873	93,77%
3.	Należności od sektora przedsiębiorców indywidualnych	157 684	150 753	142 432	-8 321	94,48%
4.	Należności od sektora rolników indywidualnych	15 633	13 969	12 289	-1 680	87,97%
5.	Należności od sektora osób prywatnych	493 158	513 600	528 982	15 382	103,00%
6.	Należności od instytucji niekomercyjnych	17 551	17 092	19 627	2 535	114,83%
III.	Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	90 372	75 422	62 401	-13 021	82,74%
	RAZEM (I+II+III)	1 891 957	1 778 132	1 716 250	-61 882	96,52%

Spadek akcji kredytowej nastąpił przede wszystkim w sektorze niefinansowym, co było konsekwencją przyjętej polityki kredytowej ukierunkowanej na zmianę struktury portfela kredytowego w kierunku ograniczenia zaangażowania w duże ekspozycje kredytowe i wzrostu obsługi klienta detalicznego oraz MSP.

Na koniec czerwca 2016 r. portfel kredytów tego sektora osiągnął wartość 1 612,4 mln zł i był o 52,4 mln zł niższy niż na koniec grudnia 2015 roku.

W układzie podmiotowym najwyższa koncentracja należności dotyczyła przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i stanowiła ponad 55,89% kredytów tego sektora. Kolejnymi, co do wielkości grupami kredytobiorców były osoby prywatne i przedsiębiorcy indywidualni. Udział należności tych grup klientów w kredytach sektora niefinansowego wyniósł odpowiednio: 32,81% i 8,83%.

Na dzień 30.06.2016 r. wskaźnik udziału należności zagrożonych w kredytach ogółem wyniósł 21,92% i w porównaniu do 31.12.2015 r. zwiększył się o 1,66 pp.

Na powyższą sytuację wpłynął wzrost kredytów zagrożonych przedsiębiorstw i spółek prywatnych i spółdzielni oraz przedsiębiorców indywidualnych.

Na koniec czerwca 2016 r. kredyty i inne należności zagrożone wyniosły 376,2 mln zł i w porównaniu do grudnia 2015 roku zwiększyły się o 16,0 mln zł.

Poprawa jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenie poziomu ryzyka kredytowego jest głównym założeniem realizowanego przez Bank Programu postępowania naprawczego na lata 2016-2020.

OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROŻEŃ I RYZYKA

Opis podstawowych zagrożeń i ryzyka, które zdaniem Banku są istotne dla oceny jego zdolności wywiązywania się ze zobowiązań wynikających z wyemitowanych dłużnych instrumentów finansowych

1. Ryzyka makroekonomiczne

Działalność Banku, jego kondycja finansowa, wyniki lub perspektywy rozwoju są znacząco powiązane z tendencjami występującymi w sytuacji gospodarczej, politycznej i prawnej w Polsce, a zwłaszcza w sektorze usług finansowych.

Szczególne znaczenie mają takie czynniki zewnętrzne jak: polityka rządu, podatki, poziom inflacji, wysokość PKB, stopa bezrobocia i struktura dochodów ludności, wielkość deficytu budżetowego i zadłużenia zagranicznego, decyzje podejmowane przez Narodowy Bank Polski oraz Radę Polityki Pieniężnej wpływające na podaż pieniądza, wysokość stóp procentowych i kursów walutowych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, Narodowy Bank Polski, instytucje regulacyjne rynku finansowego oraz władzy wykonawczej podejmują szereg działań zmierzających do zapewnienia stabilizacji i sukcesywnego rozwoju gospodarki. Niektóre z tych zmian i przepisów mogą znacząco wpływać na zdolność Emitenta do sprzedaży własnych produktów i usług oraz na zdolność Klientów Emitenta do obsługi swoich zobowiązań. Ewentualny kryzys gospodarczy w Polsce może mieć istotny, negatywny wpływ na działalność Emitenta, jego sytuację finansową oraz perspektywy rozwoju.

Bank jest podmiotem utworzonym i działającym zgodnie z przepisami prawa polskiego. Działalność prowadzona przez Banka podlega wielu obecnym i przyszłym regulacjom prawnym, w tym normom prawa Unii Europejskiej, przepisom prawa wewnętrznego, regulacjom i rekomendacjom wydawanym przez Ministra Finansów oraz Komisję Nadzoru Finansowego. Istotną dla całego sektora bankowego, w tym także dla Banku pozostaje kwestia potwierdzenia przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego spełniania przez udziały członkowskie w polskim systemie bankowości spółdzielczej wymogów wynikających z Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) NR 241/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje. Formuła prawna udziałów została ostatecznie określona w art. 10 c ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeczaniu się i bankach zrzeszających, zmienionym na mocy ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Rosnąca konkurencja na polskim rynku bankowym, wchodzenie banków komercyjnych na obszary rynków zdominowanych przez banki spółdzielcze, w połączeniu z restrykcyjną polityką NBP oraz organów regulacyjnych polskiego rynku finansowego może powodować, zwłaszcza w dłuższej perspektywie czasowej spłaszczanie (obniżanie się) efektywnych marż uzyskiwanych przez Emitenta na portfelu aktywów i pasywów, na działalności kredytowej i depozytowej.

2. Ryzyka bezpośrednio związane z prowadzoną przez Bank działalnością

Bank posiada przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą strategie i polityki zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka, dostosowane do profilu działania Banku, które są jednym z kluczowych elementów zrównoważonego i bezpiecznego rozwoju Banku.

W Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem zapewniający kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka oraz określający zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu.

W I półroczu 2016 roku Bank stosował zaimplementowane wcześniej metody zarządzania ryzykiem, dostosowując je do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych oraz wymogów legislacyjnych. Szczęólnego znaczenia nabierały działania zmierzające do poprawy jakości zarządzania ryzykiem oraz poprawiające bezpieczeństwo funkcjonowania Banku, w ramach których dokonano między innymi: corocznego przeglądu i aktualizacji strategii, polityk oraz instrukcji służbowych zarządzania ryzykami zidentyfikowanymi i uznanymi za istotne w Banku, zmian metodologii oceny i monitorowania ryzyk, weryfikacji obowiązujących limitów ostrożnościowych. W I półroczu 2016 roku działania Banku w dalszym ciągu skupiały się na kontynuacji zadań mających na celu dostosowanie do wymogów wynikających z pakietu CRD IV/CRR (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.)

Ponadto, w analizowanym okresie, Bank dążył do ograniczenia negatywnego wpływu zmian rynkowych na wyniki finansowe i kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty produktowej.

W związku z wystąpieniem straty bilansowej za 2015 rok obrotowy, Bank stosownie do stanowiska UKNF, w dniu 19.09.2016., przyjął Program Postępowania Naprawczego na lata 2016 – 2020. Program ten w dniu 20.09.2016 r., został złożony w UKNF. Program zakłada przystąpienie Banku w 2017 roku, do IPS Zrzeszenia BPS (system ochrony instytucjonalnej), a także uzyskanie do upływu okresu realizacji programu regulacyjnych wskaźników adekwatności kapitałowej, z uwzględnieniem buforów kapitałowych i wymagań nadzorczych.

Główne cele Programu Banku to:

- I. Poprawa jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenie poziomu ryzyka kredytowego.
- II. Pełne pokrycie straty netto za 2015 rok z funduszu zasobowego Banku w czerwcu 2016 r. oraz osiąganie korzystnych wyników finansowych.
- III. Poprawa poziomu ryzyka płynności w aspekcie wskaźnika M3 wykazującego niedotrzymanie limitu nadzorczego.
- IV. Odbudowa funduszy własnych Banku oraz poprawa sytuacji w obszarze adekwatności kapitałowej.
- V. Ograniczenie kosztów działania Banku.
- VI. Poprawa efektywności działania.

2.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe - ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego.

Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:

- 1) dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzenie wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań,
- 2) analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
- 3) zmniejszenie przeciętnego, akceptowalnego poziomu ryzyka dla nowych ekspozycji kredytowych,
- 4) zwiększenie skuteczności monitoringu, w tym wprowadzenie listy obserwacyjnej dla ekspozycji o zidentyfikowanym podwyższonym ryzyku kredytowym oraz większa intensyfikacja działań z zakresu tzw. miękkiej windykacji dla ekspozycji z terminem przeterminowania nie dłuższym niż 90 dni,
- 5) intensyfikację oraz zwiększenie efektywności działań w obszarze restrukturyzacji i windykacji,
- 6) wzmacnianie centralnego nadzoru i monitoringu ekspozycji kredytowych oraz zmiany w procesie kredytowania,
- 7) wykorzystywanie informacji o klientach Banku z innych dostępnych systemów,
- 8) nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.),
- 9) prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu,
- 10) określenie kluczowych obszarów zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, które są monitorowane przez Zarząd Banku.

W ramach realizacji zapisów Polityki kredytowej oraz szczegółowych regulacji wewnętrznych Bank zarządza:

- ryzykiem kredytowym,
- ryzykiem koncentracji zaangażowań,
- ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- ryzykiem rezydualnym,
- ryzykiem inwestycji kapitałowych.

W I półroczu 2016 r. PBS uzyskał mniej korzystne niż sektor bankowy relacje wskaźników charakteryzujących jakość portfela kredytowego zarówno w przypadku przedsiębiorstw, jak i w odniesieniu do gospodarstw domowych. Wskaźniki określające apetyt na ryzyko kredytowe w I półroczu 2016 roku wykazywały przekroczenia w przypadku wskaźników jakości kredytowej.

Bank nie był znacząco zaangażowany w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie oraz detaliczne ekspozycje kredytowe.

Wskaźniki ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań i zaangażowań kapitałowych wynikające z „Instrukcji zasady ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań i zaangażowań kapitałowych w PBS” na koniec I półrocza 2016 roku z uwagi na obniżenie poziomu kapitału uznanego w wyniku uwzględnienia przez Bank zaleceń poinspekcyjnych dotyczących tzw. transakcji znakowej, odnotowały przekroczenia w obszarze dotyczącym limitów koncentracji zaangażowań, w tym także w zakresie limitów zewnętrznych (wynikających z art. 395 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.), przy czym powyższe przekroczenia spowodowane klasyfikacją umowy po jej przekształceniu w bezterminową umowę dzierżawy, już nie występują.

Bank posiada zaangażowania kapitałowe w pakiety akcji poza sektorem finansowym oraz w akcje Banku Zrzeszającego. W portfelu inwestycyjnym Banku występują także zaangażowania w podmiotach zależnych i współzależnych.

2.2 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako ryzyko (możliwość) poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się ryzyko prawne, natomiast wyłącza się ryzyko strategiczne oraz ryzyko reputacji, które jest związane z ryzykiem biznesowym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym ma na celu stałe ograniczanie ryzyka operacyjnego, ochronę zasobów Banku, jego systemów i procesów oraz zabezpieczanie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka operacyjnego. Dążeniem długofalowym Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie standardów zarządzania zgodnych z wymogami nadzorczymi oraz zaadoptowanie na swoje potrzeby najlepszych rozwiązań praktyk biznesowych w celu ochrony zasobów i utrzymania stabilnej pozycji Banku na obsługiwanym rynku.

Do głównych zadań systemu należy dostarczenie informacji na temat ryzyka, jego profilu oraz poziomu strat, stosowanie działań redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący: identyfikację i ocenę ryzyka, pomiar i monitorowanie, raportowanie ryzyka operacyjnego oraz jego kontrolę. Bank wykorzystuje w procesie monitorowania ryzyka operacyjnego analizę kluczowych czynników ryzyka (KRI), ponadto identyfikuje główne źródła zagrożeń występujących w działalności, organizacji i otoczeniu Banku w ramach tzw. samooceny ryzyka operacyjnego.

2.3 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mającej na celu zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań oraz osiągnięcie założonej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego.

W Banku obowiązuje system limitów płynnościowych mających na celu kształtowanie odpowiednich relacji pomiędzy składnikami bilansowymi i pozabilansowymi w celu osiągnięcia optymalnego wyniku finansowego, przy jednoczesnym utrzymaniu płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej z zachowaniem nadzorczych miar płynności.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie portfela aktywów płynnych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych. Podstawową metodą pomiaru ryzyka jest luka płynności, tj. zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych, sporządzane przez Bank na koniec miesiąca. Aktywa i pasywa są grupowane według podobnej charakterystyki oraz rozdzielane do przedziałów czasowych według wartości bilansowej i terminów zapadalności/wymagalności, zgodnie z zasadami urealniania poszczególnych kategorii, przyjętymi przez Bank.

Bank posiada również narzędzie w postaci planów awaryjnych, określających tryb zarządzania kryzysami płynności, łącznie z procedurami mającymi uzupełnić braki przepływów pieniężnych w sytuacjach awaryjnych. Plany awaryjne, stanowiące integralną część procesu zarządzania płynnością, określają podział kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych osób i komórek organizacyjnych zarówno na etapie identyfikacji symptomów sytuacji awaryjnej, a także w momencie jej wystąpienia.

Oprócz limitów ostrożnościowych, analizie i kontroli podlegają wskaźniki M1-M4 wynikające z Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku z późn. zm. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności:

- Luka płynności krótkoterminowej (M1),
- Współczynnik płynności krótkoterminowej (M2),
- Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (M3),
- Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi (M4).

Na dzień 30 czerwca 2016 roku wykorzystanie zarówno nadzorczych miar płynności jak i wskaźnika LCR, określających dopuszczalny poziom ryzyka płynności w Banku, kształtowało się zgodnie z ustalonymi i obowiązującymi normami.

Ujęcie w przeprowadzonej na datę 30.06.2016 r. kalkulacji nadzorczych miar płynności skorygowanego poziomu funduszy własnych (zgodnie z zaleceniami poinpekcyjnymi UKNF dot. „transakcji znakowej” Banku – zmiany kwalifikacji leasingu jako finansowego) spowodował

w sposób wskaźnikowy m.in. przekroczenie nadzorczej miary płynności M3 (wskaźnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi) poniżej wymaganej wartości (min. 1,00).

W związku z podpisaniem aneksu do umowy leasingu operacyjnego wartości niematerialnych i prawnych, Bank na datę sporządzania niniejszego sprawozdania, klasyfikuje tę umowę jako dzierżawę praw. W wyniku powyższego, wskaźnik M3 po zawarciu aneksu, kształtuje się na poziomie spełniającym wymagania nadzorcze wynikające z Uchwały KNF nr 386/2008.

Posiadane przez Bank rezerwy płynności na koniec I półrocza 2016 roku stanowiły 29,1% sumy bilansowej netto.

2.4 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku); w przypadku Banku, ze względu na niską skalę prowadzonej działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej – część ryzyka rynkowego, ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych. Ryzyko to wynika z:

- a) niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych (ryzyko terminów przeszacowania),
- b) zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalanie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów (ryzyko bazowe),
- c) zmieniających się relacji między oprocentowaniem dla poszczególnych terminów zapadalności/wymagalności krzywej dochodowości (ryzyko zmiany kształtu krzywej dochodowości),
- d) opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych np. opcja wcześniejszej spłaty (ryzyko opcji).

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku oraz maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej, jak również może dodatkowo wykorzystywać inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe i koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy.

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej na dzień 30 czerwca 2016 roku składała się głównie z narażenia na ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów oraz ryzyka bazowego i w ocenie Banku kształtowała się na podwyższonym poziomie.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany, utrzymując całkowitą pozycję walutową na poziomie nie powodującym konieczności utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

W celu ograniczenia ryzyka walutowego wynikającego z utrzymywania pozycji w walutach obcych, w Banku funkcjonuje:

- limit VAR (LVAR) stanowiący maksymalny akceptowany przez Bank poziom limit VAR (LVAR) stanowiący maksymalny akceptowany przez Bank poziom VAR,
- limit pozycji walutowej całkowitej Banku (LPC),
- nocny limit wysokości pozycji walutowej netto w walutach: USD, EUR, CHF, GBP, NOK, CAD, DKK, SEK oraz CZK odpowiadający sumie operacji otwartych i niezamkniętych na koniec danego dnia roboczego w każdej walucie obcej oddzielnie (LN).

W I półroczu 2016 Bank nie przekraczał ogólnego poziomu ryzyka określonego przez ww. limity. Relacja pozycji walutowej całkowitej w odniesieniu do funduszy Banku nie powodowała konieczności tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Z uwagi na skalę działalności walutowej oraz uzyskane parametry, generowane ryzyko nie stanowi zagrożenia dla funkcjonowania Banku i kształtuje się na niskim poziomie.

2.5 Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności definiowane jest w Podkarpackim Banku Spółdzielczym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie strat finansowych i skutków niefinansowych, spowodowanych nieprzestrzeganiem lub brakiem zgodności działań Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku, wymogami organów nadzorczych lub rekomendacji czy standardów rynkowych.

Ponadto, celem Banku jest stałe ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności. Realizacja tych celów w Banku odbywa się w oparciu o procedury umożliwiające monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka braku zgodności oraz wdrożone mechanizmy kontroli tego ryzyka.

Bank identyfikuje czynniki ryzyka braku zgodności, wynikające z wewnętrznej organizacji Banku oraz zewnętrzne – niezależne od Banku. Analiza czynników występowania w Banku ryzyka braku zgodności jest jedną z metod zarządzania tym ryzykiem. Podstawowe elementy procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku to identyfikacja czynników ryzyka, identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka braku zgodności, monitorowanie ryzyka zgodności, szacowanie, raportowanie, wyznaczenie profilu ryzyka zgodności w Banku, podejmowanie czynności mających na celu ograniczanie ryzyka braku zgodności, kontrola procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku.

Profil ryzyka braku zgodności Banku opiera się na analizie danych dotyczących strat finansowych oraz skutków niefinansowych wywołanych zdarzeniami ryzyka braku zgodności i w ocenie Banku jest on niski.

2.6 Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne, stanowiące element ryzyka biznesowego, jest rozumiane jako obecne lub przewidywane ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy), wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz z niekorzystnych decyzji biznesowych, wadliwej ich realizacji lub braku reakcji na zmiany w tym otoczeniu.

Bank aspiruje do utrzymania czołowej pozycji pośród banków spółdzielczych oraz oddziaływania rynkowego, koncentrując swoją uwagę na klientach segmentu małych i średnich przedsiębiorstw, klientów indywidualnych i rolników. Jednym z głównych celów Banku jest umocnienie, w skali wyznaczonej dotychczasowym obszarem aktywności biznesowej, swojej pozycji rynkowej w segmencie MSP, utrzymywania konkurencyjnego udziału w segmencie klientów indywidualnych, detalicznych, a także zaznaczenie swojej obecności na obszarach wyznaczonych działaniem placówek agencyjnych.

Strategia Banku opiera się na zapewnieniu klientom szerokiego i bezpiecznego dostępu do usług bankowych poprzez wykorzystanie wielokanałowego modelu dystrybucji, opartego zarówno na bankowości tradycyjnej, jak też elektronicznych modułach komunikacji biznesowej.

Do źródeł zagrożeń dla realizacji przyjętych kierunków strategii rozwoju Bank zaliczał następujące czynniki: niesprzyjająca sytuacja rynkowa, w tym związana z fazą niskich stóp procentowych oraz wymogi regulacyjne, dotyczące m.in. nowych obciążeń związanych z utworzeniem Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, wzrostu składki na BFG, udzielania kredytów mieszkaniowych (wymagany 15% wkład własny) oraz wejście w życie ustawy o nadzorze makroostrożnościowym (wprowadzenie dodatkowych buforów kapitałowych), a także zapowiadane przewalutowania kredytów walutowych.

2.7. Ryzyko reputacji

Ryzyko związane z reputacją, czyli ryzyko wynikające z negatywnego nastawienia opinii publicznej oraz pogorszenia wizerunku Banku, jest nierozdzielnie związane z działalnością każdego podmiotu działającego na rynku finansowym, w tym również Podkarpackiego Banku Spółdzielczego. Negatywne nastawienie opinii publicznej może wynikać z rzeczywistego sposobu prowadzenia działalności przez Podkarpacki Bank Spółdzielczy, czy też z praktyk całego sektora bankowego lub finansowego.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Banku oraz minimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia okoliczności mogących mieć wpływ na naruszenie wizerunku Banku.

2.8 Ryzyko technologiczne

Bank posiada systemy informatyczne związane z gospodarką własną, procesami zarządczymi, obszarem finansowo-księgowym, podatkowym i kadrowym jak również systemy i aplikacje informatyczne wspomagające funkcjonowanie produktów bankowych, sprzedaż oraz relacje z Klientami.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa jest systematyczne dostosowywanie systemów do wymogów prawa, poprawne wprowadzanie

nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykami, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.

2.9 Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiowane jest w Podkarpackim Banku Spółdzielczym jako ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji.

Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Monitorowanie ryzyka biznesowego w Banku odbywa się w oparciu o analizę postępów w realizacji strategii, ocenę zmian otoczenia Banku mających wpływ na realizację strategii oraz ocenę pozycji rynkowej, analizę realizacji planów finansowych i marketingowych, ocenę istotności ryzyka strategicznego, przeprowadzaną w ramach oceny adekwatności kapitałowej, ocenę kapitałowych testów warunków skrajnych, analizę ryzyka wyniku finansowego.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityk i planów finansowych i strategicznych Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.

2.10 Ryzyko bancassurance

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem bancassurance jest stałe dążenie do poprawy efektywności współpracy z zakładami ubezpieczeń w zakresie skuteczności zabezpieczenia ryzyka kredytowego oraz kształtowania właściwych relacji z klientami w celu ograniczenia ich wpływu na poziom ryzyka reputacji, prawnego oraz ryzyka braku zgodności. Szczegółowe wytyczne dotyczące zarządzania obszarem związanym z bancassurance zawarte są w Polityce w zakresie bancassurance w Podkarpackim Banku Spółdzielczym, stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

2.11 Adekwatność kapitałowa

Podkarpacki Bank Spółdzielczy zobowiązany jest przestrzegać wymogów kapitałowych i wytycznych dotyczących adekwatności kapitałowej przyjętych w ramach pakietu CDR IV/CRR.

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym wysokość posiadanej przez Bank bazy kapitałowej jest wystarczająca do spełnienia wymagań regulacyjnych w zakresie wymogów kapitałowych oraz kapitału wewnętrznego. Publikowanie informacji na temat adekwatności kapitałowej banku realizowane jest w ramach regulacji uzupełniających dotyczących polityki ujawnień.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku.

Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje m.in.: identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka, szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego, monitorowanie, raportowanie, prognozowanie oraz limitowanie adekwatności kapitałowej, przeprowadzanie kapitałowych testów warunków skrajnych (w kilku wariantach), w odniesieniu do poziomu łącznego współczynnika kapitałowego oraz współczynnika kapitału TIER I, dokonywanie alokacji kapitału wewnętrznego, weryfikację okresową procesu oceny adekwatności kapitałowej.

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są: łączny współczynnik kapitałowy, współczynnik kapitału TIER I, współczynnik kapitału podstawowego TIER I, relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego, wskaźnik dźwigni.

Główne wskaźniki adekwatności kapitałowej Banku na koniec czerwca 2016 roku, wyliczone w oparciu o skorygowany (zgodnie z zaleceniami UKNF) poziom funduszy własnych związanych z klasyfikacją umowy zawartej z PBS IP SP. z o.o. jako leasingu finansowego kształtowały się na następującym poziomie: łączny współczynnik kapitałowy – 7,25%, współczynnik kapitału TIER I – 2,62%, współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 2,62%.

Całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy wyniósł na koniec czerwca 2016 roku 130 195 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe ukształtował się na poziomie 114 245 tys. zł, a wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyniósł 15 950 tys. zł.

Wskaźniki adekwatności kapitałowej Banku wyliczone z uwzględnieniem zawartej umowy dzierżawy kształtowałyby się na następującym poziomie (symulacja według stanu na 31.08.2016 r.):

- łączny współczynnik kapitałowy – 9,80%,
- współczynnik kapitału TIER I – 5,43%,
- współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 5,02%.

Jedynie współczynnik kapitału TIER I wyliczony w oparciu o ww. założenie, nie spełnia minimum regulacyjnego określonego na poziomie co najmniej 6%, przy czym założenia Programu postępowania naprawczego Banku przewidują jego poprawę do wymogów regulacyjnych już w roku 2017.

DZIAŁALNOŚĆ BANKU

w I półroczu 2016 roku

1. Organizacja i sieć placówek

Bank realizuje proces restrukturyzacji zatrudnienia i sieci placówek w celu uzyskania optymalnych parametrów efektywnościowych oraz ograniczenia kosztów działania Banku, w oparciu o szczegółowe cele określone w Programie postępowania naprawczego na lata 2016-2020.

Stan zatrudnienia w Banku na dzień 30.06.2016 roku wyniósł 606,10 etatów i w porównaniu do końca grudnia 2015 r. był niższy o 18,2 etatów. Na koniec I półrocza 2016 r. Podkarpacki Bank Spółdzielczy posiadał sieć placówek składającą się z 5 Oddziałów Wiodących, 12 Oddziałów Współpracujących, 18 Oddziałów Operacyjnych, 33 Punktów Obsługi Klienta, 2 Agencji, 6 Agencji PBS Finanse S.A. i 7 Placówek Samoobsługowych.

W roku 2015 Zarząd Banku rozpoczął pracę nad opracowaniem założeń zmian organizacyjnych struktury organizacyjnej centrali oraz oddziałów Banku i podległych im jednostek. Zmiany te ostatecznie zostały przyjęte i zaakceptowane początkiem roku 2016, zaś w dniu 21 września 2016 roku, przybrały swój ostateczny kształt. W związku z tymi zmianami:

- 1) utworzono pion sprzedaży, któremu została przypisana odpowiedzialność za wynik finansowy na działalności bankowej. Nadzór nad pionem sprzedaży został przyporządkowany Wiceprezesowi Zarządu ds. sprzedaży, który nadzoruje pracę Departamentu Sprzedaży oraz Departamentu Informatyki. W ślad za tym nastąpiła zmiana dotycząca podporządkowania dyrektorów Oddziałów Banku, którzy zostali włączeni do pionu sprzedaży. W wyniku powyższego rozpoczęto reorganizację sieci placówek, w których dojdzie do zmniejszenia liczby komórek organizacyjnych oraz liczebności stanowisk kierowniczych,
- 2) departamenty centrali Banku odpowiedzialne za zarządzanie ryzykami istotnymi w działalności bankowej, tj. w szczególności za ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności zostały włączone do pionu Wiceprezesa zarządu ds. aktywów. Utworzono Departament Wierzytelności trudnych, który przejął z oddziałów Banku cały obszar związany z procesem dochodzenia należności
- 3) nastąpi przesunięcie ciężaru rozwoju w świadczeniu usług z sieci placówek, w kanał dystrybucji elektronicznej. Zasadniczo stworzone zostaną mechanizmy otwierania rachunków, udzielania kredytów i zawierania transakcji wymiany walutowej za pośrednictwem strony www. Banku oraz usługi PBSbank24. W tym celu Bank zawarł już stosowne umowy na wdrożenie zmian do funkcjonujących systemów, w szczególności umowę na wdrożenie systemu bankowości mobilnej, wdrożenie systemu wymiany walutowej dla klientów Banku, a także umowę na integrację platformy obsługi kredytów z systemem bankowości elektronicznej, mającej na celu wdrożenie funkcji udzielania kredytów za pośrednictwem narzędzi usługi PBSbank24.

Po przeprowadzonych zmianach organizacyjnych do września 2016 r. aktualną strukturę organizacyjną Banku tworzą jednostki organizacyjne – Centrala, 5 Oddziałów Banku, 23 Oddziały Operacyjne i 39 Punktów Obsługi Klienta. Podkarpacki Bank Spółdzielczy prowadzi również sprzedaż własnych produktów poprzez spółkę w pełni zależną od Banku działającą pod nazwą PBS Finanse S.A w sześciu oddziałach zlokalizowanych w największych ośrodkach miejskich w kraju, tj. w Warszawie, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie, Lublinie i Gdyni.

W ślad za rozpoczętymi w 2015 roku zmianami organizacyjnymi Zarząd Banku w ramach projektu restrukturyzacji podjął działania zamierzające do wprowadzenia nowych zasad polityki wynagradzania.

Zasady wynagradzania składnikiem zmiennym zostaną wdrożone w okresie począwszy od 1 stycznia 2017 roku. Zmienny składnik wynagrodzeń, który dotychczas występował w działalności Banku w ograniczonym zakresie, będzie w ocenie Zarządu wspierał założony rozwój sprzedaży, a jednocześnie w odniesieniu do osób zajmujących stanowiska kierownicze, będzie spełniał wymogi określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji UE nr 604/2014 z dnia 14 marca 2014.

2. Nakłady na inwestycje i remonty

Nakłady na zadania inwestycyjne i remonty w I półroczu 2016 r. wyniosły 168,9 tys. zł, tj. o 246,7 tys. zł mniej w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Inwestycje i remonty realizowano na obszarze działania następujących placówek: Oddział Rzeszów, Oddział Lesko, Oddział Łańcut, Oddział Zarszyn, Oddział Dębica, Oddział Jasienica Rosielna, Oddział Krosno, Oddział Mielec, Oddział Sanok, Oddział Operacyjny Leżajsk.

3. Nakłady na cele informatyczne

W I półroczu 2016 r. kontynuowano realizację działań dotyczących rozwoju teleinformatyki w szczególności w obszarze systemów bankowości elektronicznej i mobilnej. **Nakłady na cele informatyczne poniesione w I półroczu 2016 r. wyniosły łącznie 4 473 tys. zł, tj. o 676 tys. zł mniej w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.**

4. Działalność marketingowa i public relations

Prowadzone w I półroczu 2016 roku działania w obszarze marketingu i public relations miały przede wszystkim na celu zwiększenie rozpoznawalności rynkowej i budowę pozytywnego wizerunku PBS oraz zwiększenie sprzedaży oferowanych produktów.

Strategia działań PBSBank w Internecie w I półroczu 2016 roku skupiała się na realizacji przedsięwzięć z zakresu ekonomii społecznej, budowy marki w Internecie z wykorzystaniem mediów społecznościowych oraz realizacji akcji pro-sprzedażowych. Podkarpacki Bank Spółdzielczy posiadając możliwość dotarcia do klientów oraz potencjalnych klientów w Internecie, łączy w swych działaniach ideę szeroko pojętego wspierania i pomocy z jednoczesnym uwzględnieniem zacieśniania współpracy z obecnymi klientami, jak również

nawiązywania jej z nowymi, którzy poza ofertą obsługi finansowej, otrzymują możliwość osobistego zaangażowania się w przedsięwzięcia Banku.

Warto również nadmienić, iż większość przedsięwzięć Banku realizowanych w ramach Strategii działań w Internecie ma charakter on/off line'owy. Przyjęcie takiego modelu pozwala na przenoszenie we właściwym czasie poszczególnych aktywności z przestrzeni wirtualnej do rzeczywistej. Sprzyja to budowaniu trwałych relacji Banku z klientami oraz jego otoczeniem.

Ponadto przeprowadzono kampanię reklamową promującą kredyt gotówkowy „wydatki nie lubią kompromisów”. Oprócz dotychczas stosowanych aktywności (billboardy, prasa, radio, plakat, ulotka, witryny okienne) zrealizowaliśmy kampanię reklamową w Internecie za pomocą narzędzi Google Adword, Facebook Ads. Stworzyliśmy także dedykowaną stronę internetową dla ww. produktu tzw. landing page, gdzie oprócz ogólnych informacji znalazł się formularz pozyskujący dane użytkowników zainteresowanych produktem.

W I półroczu 2016 r. koszty w obszarze reklamy i reprezentacji wyniosły 1 432,8 tys. zł wobec 3 055,9 tys. zł w I półroczu 2015 r.

Bank wspierał wiele inicjatyw lokalnych i regionalnych z różnych dziedzin, w tym sportowych, angażował się także w działalność charytatywną.

5. Zmiany w ofercie produktowej Banku

W I półroczu 2016 r. prowadzono politykę zmierzającą do aktywizacji sprzedaży w obszarze rachunków osobistych oraz produktów kredytowych dedykowanych klientom detalicznym i MSP.

W okresie I półrocza 2016 r. zmianie uległa oferta produktów kredytowych Banku. Bank uruchomił sprzedaż kredytu w sprzedaży ratalnej na zakup i montaż mikro instalacji odnawialnych źródeł energii, ponadto kredyt gotówkowy oraz kredyt gotówkowy dla posiadaczy ROR poddane zostały analizie konkurencyjności i rentowności, w efekcie której dokonano niezbędnych modyfikacji ich parametrów cenowych oraz przyjętej formuły kampanii reklamowej. Wszystkie produkty poddawane były na bieżąco ocenie rentowności, a wyniki wykorzystywano w dalszych pracach nad modyfikacją oferty.

Szczegółowej analizie poddawano liczbę zamykanych rachunków, zarówno detalicznych, jak również biznesowych, mierząc tzw. wskaźnik odejścia klientów oraz analizując ich stopień uproduktowania. W omawianym okresie parametry te uległy polepszeniu, w szczególności wskaźnik odejścia klientów sukcesywnie malał w ciągu półrocza. Świadczy to o rosnącym zadowoleniu klientów z świadczonych im usług. Ponadto, na bazie przeprowadzonej analizy przygotowano założenia oraz wprowadzono zasady retencji.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. wprowadzono do oferty Banku dla klientów indywidualnych rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy w Pakiecie Produktowym „+ KONTO”. Pakiet przeznaczony jest dla beneficjentów świadczenia w ramach Programu „Rodzina 500+” nie posiadających dotychczas rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego w Podkarpackim Banku Spółdzielczym.

6. Działania sprzedażowe

Działalność Departamentu Sprzedaży Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w I półroczu 2016 roku głównie skupiała się na niżej wymienionych obszarach:

1. Wzrost dynamiki sprzedaży priorytetowych produktów Banku tj. rachunków oraz kredytów poprzez modyfikację oferty w celu dostosowania jej do konkurencyjnych wymagań rynku i zmieniających się potrzeb Klientów.
2. Wprowadza do oferty Banku dla klientów indywidualnych rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy "+ KONTO".
3. Działania zmierzające do zwiększania przychodów Banku z tytułu prowizji i opłat.
4. Działania retencyjne mające na celu zmniejszenie ilości zamykanych kont.
5. Ciągła praca w zakresie powiększania bazy Partnerów w Programie lojalnościowym,
6. Prace nad wprowadzeniem bankowości mobilnej,
7. Kontynuacja procesu budowy pozytywnego wizerunku marki Banku w kanałach elektronicznych.

W I półroczu br. prowadzono intensywne prace związane z wprowadzeniem w II półroczu 2016 r. do oferty Banku bankowości mobilnej, dedykowanej aplikacji umożliwiającej dostęp do rachunku bankowego poprzez urządzenia mobilne (telefon, tablet).

W I półroczu 2016 roku PBSBank otrzymał prestiżową nagrodę Medal Europejski w kolejnej XXVII edycji konkursu za konto złote, dedykowane klientom indywidualnym znajdującym się w segmencie Super Prestiż.

7. Działalność na rynku walutowym oraz inwestycji kapitałowych

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Podkarpacki Bank Spółdzielczy wykonywał operacje walutowe obciążone ryzykiem kursowym, takie jak: polecenia wypłaty z zagranicy i polecenia wypłaty za granicę na dobro i w ciężar rachunków złotych, operacje przewalutowania z rachunków walutowych na rachunki złote oraz z rachunków złotych na rachunki walutowe, a także operacje wymiany kantorowej w kasach Banku.

W Banku na dzień 30 czerwca 2016 r. wystąpiło ryzyko walutowe związane z udzieleniem kredytów walutowych na kwotę: 13 873 020,85 EURO, oraz gwarancji na kwotę 221 779,50 EUR. Poszczególne oddziały Banku prowadzące obsługę dewizową informowały na bieżąco komórkę zarządzającą ryzykiem walutowym o znaczących operacjach mających wpływ na pozycję walutową. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego Bank oblicza metodą podstawową. W analizowanym okresie, na koniec poszczególnych miesięcy nie wystąpił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego.

Komórka zarządzająca ryzykiem walutowym każdorazowo reaguje na zmiany pozycji walutowej dopasowując jej wielkość do aktualnego i prognozowanego zapotrzebowania na

walutę, bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynku walutowym. Wyżej wymienione działania mają na celu uzyskanie optymalnej relacji: osiągnięty zysk do ponoszonego ryzyka.

Na koniec I półrocza 2016 r. obowiązywał limit na pozycję walutową całkowitą w wysokości 0,5 proc. funduszy własnych Banku natomiast limity na pozycje walutowe netto dla poszczególnych walut obcych wynosiły:

1. Limit na pozycję walutową netto w USD – 75 000 USD
2. Limit na pozycję walutową netto w EUR – 120 000 EUR
3. Limit na pozycję walutową netto w CHF – 20 000 CHF
4. Limit na pozycję walutową netto w GBP – 35 000 GBP
5. Limit na pozycję walutową netto w NOK – 50 000 NOK
6. Limit na pozycję walutową netto w CAD - 10 000 CAD
7. Limit na pozycję walutową netto w DKK - 50 000 DKK
8. Limit na pozycję walutową netto w SEK - 50 000 SEK
9. Limit na pozycję walutową netto w CZK - 50 000 CZK

Na koniec I półrocza 2016 r. osiągnięto ze zrealizowanych różnic kursowych wynik w wysokości 1 560 359,81 zł.

Zarządzanie płynnością bieżącą

Zarządzanie płynnością bieżącą Banku oparte było o przyjęte i obowiązujące w Banku zasady zarządzania tym obszarem działalności określone w Instrukcji Służbowej Zasady zarządzania ryzykiem płynności bieżącej w Podkarpackim Banku Spółdzielczym.

Zarządzanie i analiza danych miała na celu zapewnienie płynności, ograniczenie ryzyka działalności Banku oraz uzyskanie dobrego wyniku finansowego na przeprowadzanych operacjach, jak i na całej działalności Banku, a także zapewnienie dobrej organizacji pracy i poczucia bezpieczeństwa klientów Banku.

Działalność Banku analizowana była każdego dnia, począwszy od środków w kasach, poprzez środki na rachunkach bankowych, wpływy środków na rachunki, zapotrzebowania na kredyty, wpływy depozytów, likwidacja depozytów itp.

Codzienna analiza pozwoliła na zapewnienie płynnej obsługi klientów i ograniczenie związanego z tym ryzyka.

W I półroczu 2016 r. Bank utrzymywał środki na rachunku rezerwy obowiązkowej, których średnia arytmetyczna na każdy dzień danego miesiąca zgodna była ze sporządzaną, co miesiąc „Deklaracją w sprawie wysokości rezerwy obowiązkowej banku”.

Analizując wysokość stóp procentowych na rynku międzybankowym środki na rachunku rezerwy wykorzystywano w następujący sposób:

- utrzymanie zadeklarowanej kwoty,
- dokonywanie bieżących rozliczeń pieniężnych,
- gromadzenie wolnych środków w przypadku niskich stawek na rynku międzybankowym,
- inwestowanie celem założenia depozytu w przypadku atrakcyjnych stawek na rynku międzybankowym.

Po ustaleniu poziomu środków w danym dniu oraz po zaplanowaniu potrzeb i nadwyżek na kolejne dni ustalano tzw. wolne środki, które lokowane były w formie lokat na rynku międzybankowym.

W ostatnim dniu tygodnia w oparciu o prognozy zapotrzebowania na środki na kolejny tydzień, dokonywano inwestycji w 7-dniowe bony pieniężne. Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank posiadał w portfelu bony pieniężne NBP o wartości nominalnej 549 460 tys. PLN.

Informacja dotycząca inwestycji kapitałowych

Bank na podstawie uchwały 100/2016 Zarządu PBS z dnia 24 marca 2016 r. dokonał sprzedaży 20 000 (słownie: dwadzieścia tysięcy) sztuk uprzywilejowanych w zakresie dywidendy akcji serii „C” Banku BPS S.A., i jednocześnie dokonał nabycia 20 000 (słownie: dwadzieścia tysięcy) sztuk akcji serii „S” emitowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie, o jednostkowej cenie nominalnej 1,00 zł każda (słownie jeden złoty) i łącznej cenie nominalnej 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych).

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Działania Podkarpackiego Banku Spółdzielczego ukierunkowane są przede wszystkim na poprawę sytuacji w zakresie adekwatności kapitałowej Banku, efektywności działania oraz jakości portfela kredytowego. Mają one na celu osiągnięcie przez Bank akceptowalnego poziomu ryzyka występującego w jego działalności.

W związku z powyższym w roku 2016 i kolejnych latach realizowane będą zadania wynikające z Programu postępowania naprawczego na lata 2016-2020, dotyczące w szczególności:

1. odbudowy funduszy własnych Banku, w tym w szczególności kapitału Tier I, zapewniających docelowo uzyskanie wskaźników kapitałowych na poziomie wyższym niż wymagania regulacyjne z uwzględnieniem bufora kapitałowego oraz wymagań nadzorczych, zwiększenie efektywności i optymalizacji rozmiarów prowadzonej działalności kredytowej i inwestycyjnej, poprzez dostosowanie jej skali do możliwości kapitałowych i źródeł finansowania, a także optymalizacji wymogów kapitałowych w wyniku poprawy struktury ekspozycji kredytowych w kierunku niższych wag ryzyka,
2. poprawy jakości i struktury portfela kredytowego, obniżenie poziomu ryzyka kredytowego w efekcie usprawnienia procesu kredytowego, w tym w szczególności: monitorowania sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorców, monitorowania prawnych zabezpieczeń, spłat kredytów, zmniejszenia jednostkowych kwot nowo udzielanych transakcji kredytowych, oraz poprawę skuteczności działań restrukturyzacyjno-windykacyjnych prowadzonych przez powołany Departament Wierzytelności Trudnych,
3. poprawy rentowności (efektywności) działalności m.in. wskutek rozpoczętych działań dot. zmian organizacyjnych i restrukturyzacji zatrudnienia, optymalizacji kosztów oraz usprawniania i centralizacji procesów zachodzących w Banku, w szczególności procesów sprzedażowych.

Realizacja założonych zadań, przy utrzymaniu sprzyjających warunków makroekonomicznych pozwoli na utrzymanie stabilnej i konkurencyjnej pozycji w obszarze świadczonych usług.

Działania Podkarpackiego Banku Spółdzielczego ukierunkowane są przede wszystkim na poprawę sytuacji w zakresie adekwatności kapitałowej Banku, efektywności działania oraz jakości portfela kredytowego. Mają one na celu osiągnięcie przez Bank akceptowalnego poziomu ryzyka występującego w jego działalności.

W związku z powyższym w roku 2016 i kolejnych latach realizowane będą zadania wynikające z Programu postępowania naprawczego na lata 2016-2020, dotyczące w szczególności:

1. odbudowy funduszy własnych Banku, w tym w szczególności kapitału Tier I, zapewniających docelowo uzyskanie wskaźników kapitałowych na poziomie wyższym niż wymagania regulacyjne z uwzględnieniem bufora kapitałowego oraz wymagań nadzorczych, zwiększenie efektywności i optymalizacji rozmiarów prowadzonej działalności kredytowej i inwestycyjnej, poprzez dostosowanie jej skali do możliwości kapitałowych i źródeł finansowania, a także optymalizacji wymogów kapitałowych w wyniku poprawy struktury ekspozycji kredytowych w kierunku niższych wag ryzyka,
2. poprawy jakości i struktury portfela kredytowego, obniżenie poziomu ryzyka kredytowego w efekcie usprawnienia procesu kredytowego, w tym w szczególności: monitorowania sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorców, monitorowania prawnych zabezpieczeń, spłat kredytów, zmniejszenia jednostkowych kwot nowo udzielanych transakcji kredytowych, oraz poprawę skuteczności działań restrukturyzacyjno-windykacyjnych prowadzonych przez powołany Departament Wierzytelności Trudnych,
3. poprawy rentowności (efektywności) działalności m.in. wskutek rozpoczętych działań dot. zmian organizacyjnych i restrukturyzacji zatrudnienia, optymalizacji kosztów oraz usprawniania i centralizacji procesów zachodzących w Banku, w szczególności procesów sprzedażowych.

Realizacja założonych zadań, przy utrzymaniu sprzyjających warunków makroekonomicznych pozwoli na utrzymanie stabilnej i konkurencyjnej pozycji w obszarze świadczonych usług.

Wiceprezes Zarządu
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego
mgr Wojciech Błaż

p.o. Prezes Zarządu
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego
Monika Krawczyk

WICEPREZES ZARZĄDU
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego
Janusz Matusz

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

2.

3.

4.